

Брюксел, 22 ноември 2021 г.
(OR. en)

Междуинституционално досие:
2021/0106(COD)

13802/1/21
REV 1

LIMITE

TELECOM 413
JAI 1209
COPEN 394
CYBER 288
DATAPROTECT 254
EJUSTICE 98
COSI 221
IXIM 224
ENFOPOL 420
FREMP 260
RELEX 964
MI 831
COMPET 802
CODEC 1457

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ док. Ком.:	8115/20
Относно:	Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на хармонизирани правила относно изкуствения интелект (Законодателен акт за изкуствения интелект) и за изменение на някои законодателни актове на Съюза — Доклад за напредъка

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Комисията прие предложението за Регламент за определяне на хармонизирани правила относно изкуствения интелект (Законодателен акт за изкуствения интелект, ЗАИИ) на 21 април 2021 г.¹.

¹ Док. 8115/21.

2. Целите на предложението на Комисията, което се основава на членове 16 и 114 от ДФЕС, са да се гарантира, че системите с ИИ, които се пускат на пазара на Съюза и се използват в Съюза, са безопасни и в съответствие с действащото право в областта на основните права и с ценностите на Съюза, да се гарантира правна сигурност с оглед на улесняването на инвестициите и иновациите в ИИ, да се подобри управлението и ефективното прилагане на съществуващата правна уредба в областта на основните права и безопасността, както и да се улесни развитието на единен пазар за законни, безопасни и надеждни приложения с ИИ, като същевременно се предотвратява разпокъсаността на пазара.
3. Европейският парламент обяви, че отнася досието до комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите (IMCO). Комисията IMCO определи докладчика по досието Brando BENIFEI (S&D, Италия). Окончателното решение за възлагане на досието на някоя от комисиите на ЕП все още не е взето.
4. По предложението бяха проведени консултации както с Европейския икономически и социален комитет, така и с Европейския комитет на регионите, като бяха изпратени официални искания за становища до двете институции съответно на 15 юни 2021 г. и на 24 юни 2021 г. Европейският икономически и социален комитет даде становището си по предложението на 22 септември 2021 г.², а становището на Европейския комитет на регионите все още се очаква.
5. От Европейската централна банка беше поискано да представи становището си по някои аспекти на предложението, които попадат в нейната област на компетентност или в рамките на нейните отговорности. Официалното искане беше изпратено от Съвета на 3 ноември 2021 г. и все още не е прието становище.
6. На 18 юни 2021 г. Европейският комитет по защита на данните (ЕКЗД) и Европейският надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД) представиха съвместно становище по предложението³.

² [Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на хармонизирани правила относно изкуствения интелект \(Законодателен акт за изкуствения интелект\) и за изменение на някои законодателни актове на Съюза.](#)

³ [Съвместно становище 05/2021 на ЕКЗД и ЕНОЗД.](#)

II. РАБОТА В РАМКИТЕ НА СЪВЕТА

7. В Съвета разглеждането на предложението се извършва в работна група „Телекомуникации и информационно общество“ (по-нататък „работна група TELECOM“). Работна група TELECOM започна обсъждането на предложението по време на португалското председателство на няколко заседания, проведени между април и юни 2021 г. Освен това на 8 юни 2021 г. португалското председателство организира специален семинар, чиято цел беше да представи и обсъди с държавите членки някои ключови регулаторни решения и градивни елементи на предложения ЗАИИ.
8. Анализът на предложението продължи в работна група TELECOM при словенското председателство по време на заседанията, проведени на 6 юли, 7 и 21 септември, 5, 12 и 26 октомври и 9 и 16 ноември. По време на тези заседания целият текст на предложението регламент беше представен подробно от Комисията и обсъден предварително от делегациите. Освен това словенското председателство организира успоредно пет онлайн семинара на 15 юли, 31 август, 20 и 27 септември и 7 октомври. Семинарите бяха отворени за участие на експерти от столиците и техните дневни редове отразяваха дневните редове на предходните заседания на работна група TELECOM, посветени на ЗАИИ, с цел да се осигурят допълнителни възможности за по-задълбочени обсъждания и сесии с въпроси и отговори по теми, представени по време на презентациите в работна група TELECOM.
9. Освен анализа, извършен от членовете на работна група TELECOM, на 30 септември беше проведен специален онлайн семинар, за да се разгледат по-подробно последиците от предложението в областта на правосъдието и вътрешните работи. Семинарът беше следствие от обсъжданията по предложението за ЗАИИ, които бяха проведени от министрите на вътрешните работи и на правосъдието по време на неофициалната им среща на 17 – 18 юли 2021 г., и беше открит за участие на експерти от общностите в областта на ПВП и TELECOM. Обсъжданията бяха съсредоточени върху определението за система с ИИ, действителното въздействие на предложението върху областите на правосъдието и вътрешните работи по отношение на процедурите, разходите и наличността на продукти и услуги, особено, но не само, във високорисковите категории, както и върху подхода към използването на системи с ИИ за целите на правоприлагането, по-специално по отношение на използването на дистанционна биометрична идентификация в реално време на обществени места.

10. На 15 октомври 2021 г. словенското председателство организира полудневен неформален Съвет на министрите на телекомуникациите, посветен изключително на предложението за ЗАИИ. Срещата беше проведена под формата на видеоконференция и основната ѝ цел беше да осигури политическо ръководство за текущите обсъждания на техническо равнище. Министрите потвърдиха подкрепата си за хоризонталния и ориентиран към човека подход към регулирането на ИИ и подчертаха, че с този регламент ЕС може да поеме водеща роля в световен мащаб за определяне на стандарти в тази област. Те обаче посочиха и редица въпроси, които изискват допълнителна работа, по-специално по отношение на обхвата, определенията, определянето на точни и технически изпълними изисквания за високорискови приложения с ИИ и гарантирането, че новият режим не създава прекомерна административна тежест, по-специално за МСП и стартиращите предприятия, както и че отчита надлежно секторните особености.
11. На 5 октомври 2021 г. словенското председателство поиска от делегациите в работна група TELECOM да представят писмени бележки и предложения за формулировки по първите 29 члена от предложения регламент, за да започнат работа по първия, частичен компромисен текст на предложението. В отговор на това искане 18 държави членки предоставиха писмените си бележки.
12. Въз основа на писмените бележки на делегациите, както и предвид приноса от обсъжданията, проведени в рамките на Съвета, словенското председателство изготви първото частично компромисно предложение и *[го представи на делегациите по време на заседанието на работна група TELECOM на 30 ноември 2021 г.]*. Основните области, разгледани от словенското председателство в частичния компромис, са описани по-долу:
- а) **Обхват**
13. Обхватът на предложението беше изяснен, като основната промяна се състои в добавянето на изрично позоваване на изключването на националната сигурност от обхвата на предложения регламент. Това е в съответствие с член 4, параграф 2 от ДФЕС, който предвижда, че националната сигурност остава единствено в рамките на отговорността на всяка държава членка.

14. По подобен начин беше пояснено, че ЗАИИ следва да не се прилага за системи с ИИ и техните крайни продукти, използвани единствено за целите на научноизследователската и развойната дейност.

б) Определения

15. В компромисното предложение бяха доуточнени редица определения и бяха добавени нови. По-специално определението за система с ИИ беше ограничено, за да се гарантира по-голяма правна яснота и да се отрази по-добре какво следва да се разбира под система с ИИ за целите на ЗАИИ, като изрично се посочва, че всяка такава система следва да може да определя как да постигне дадена група определени от човека цели чрез учене, разсъждаване или моделиране. Тази промяна има за цел също така да предотврати включването в обхвата на предложението за регламент на по-традиционни софтуерни системи, които обикновено не се считат за изкуствен интелект. Във връзка с това изменение списъкът на техниките и подходите в приложение I също беше уточнен, за да се гарантира по-голяма яснота относно това кои системи са включени в това определение.

16. Освен това някои определения за различни регулирани участници бяха подобрени (напр. доставчик, потребител, упълномощен представител) или добавени (напр. производител), за да се обяснят по-добре техните роли и задължения във веригата за създаване на стойност в областта на ИИ. Също така определенията, свързани с биометричните данни, бяха уточнени в съответствие с промените, въведени в съответните разпоредби.

в) Забранени практики в областта на ИИ

17. По отношение на забранените практики в областта на ИИ компромисният текст разширява забраната за използване на изкуствен интелект за оценяване на гражданите, така че да включва и частните участници, за да не се ограничава тази практика само до публичния сектор.

18. Във връзка с използването на системи за дистанционна биометрична идентификация в реално време в публично достъпни пространства от правоприлагащите органи беше пояснено, че такива системи биха могли да се използват и от други участници, действащи от името на правоприлагащите органи. Също така бяха разширени целите, за които правоприлагащите органи следва да могат да използват дистанционна биометрична идентификация в реално време, както и свързаната с това процедура по разрешаване.

19. Освен това разпоредбата, забраняваща използването на системи с ИИ, които се възползват от уязвимостта на конкретна група лица, беше променена и вече включва и лица, които са уязвими поради своето социално или икономическо положение.

г) **Класификация на високорисковите системи с ИИ**

20. Разпоредбите, определящи правилата за класифициране на високорискови системи с ИИ, бяха изцяло преработени, за да се гарантира по-голяма правна яснота и четивност на текста. Освен това списъкът на областите и случаите на използване на високорискови системи с ИИ в приложение III беше преработен и разширен, така че да включва цифровата инфраструктура и опазването на околната среда. По отношение на случаите на високорисково използване в областта на правоприлагането, анализът на престъпността беше премахнат от списъка, а обхватът на системите за откриване на дълбинни фалшификати, попадащи в категорията с висок риск, беше стеснен.

21. Освен това беше добавено ново заглавие, за да се отчетат случаите, когато системите с ИИ могат да бъдат използвани за много различни цели (ИИ с общо предназначение) и когато може да има обстоятелства, при които технологията за ИИ с общо предназначение се интегрира в друга система, като доставчикът на системата с ИИ с общо предназначение няма никакво влияние или има само ограничено влияние върху спазването на задълженията по регламента. В предложения нов член се пояснява, че всеки оператор, който посочва предвидено предназначение на системи с ИИ с общо предназначение и ги пуска на пазара или въвежда в експлоатация за посоченото предназначение, следва да се счита за доставчик.

22. Във връзка с условията за измененията на приложение III, както в член 7, бяха направени допълнителни актуализации на критериите за такива изменения, за да се осигури по-голяма правна яснота.

д) **Упражняване на делегирането**

23. Разпоредбите относно възможността за актуализиране на списъка на техниките и подходите в сферата на изкуствения интелект, определени в приложение I, както и разпоредбите относно актуализирането на списъка на високорисковите системи с ИИ в приложение III чрез делегирани актове бяха значително изяснени, като Комисията редовно ще представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно оценката на необходимостта от такива промени.

III. ОСНОВНИ НЕРЕШЕНИ ВЪПРОСИ

24. Освен въпросите, пряко разгледани в компромисното предложение и изложени по-горе, словенското председателство определи следните точки като допълнителни, потенциално по-сложни въпроси, които ще изискват допълнителен анализ по време на следващите обсъждания на предложението:

а) **Изисквания по отношение на високорисковите системи с ИИ**

25. Много делегации посочиха, че изискванията за високорискови системи с ИИ, предвидени в дял III, глава 2 от предложението, понякога са малко неясни и следва да бъдат по-добре определени. За да се намали тежестта за предприятията при спазването на изискванията, ще трябва да бъдат предоставени някои практически насоки как да ги изпълнят, например по отношение на качеството и устойчивостта в контекста на изискванията относно данните, както и подходящ вид и степен на прозрачност в контекста на информацията за потребителите. Взаимодействието между изискванията за високорискови системи с ИИ, посочени в предложението, и съответните бъдещи стандарти също беше повдигнато като тема, която ще изисква допълнителни обсъждания. Важно е също така да се отбележи, че някои от изискванията, посочени в глава 2, се считат за твърде строги. Например изискването наборите от данни за обучението, валидирането и изпитването да не съдържат грешки и да бъдат пълни изглежда почти невъзможно за изпълнение в повечето случаи. Редица делегации изтъкнаха, че макар това да следва да е така във възможно най-голяма степен, то следва да не бъде абсолютно изискване.

б) **Отговорности на различните участници във веригата за създаване на стойност в областта на ИИ**

26. Няколко държави членки отбелязаха, че доставчиците на системи с ИИ ще изпълняват повечето задължения и изисквания, определени в ЗАИИ. Въпреки това, с оглед на факта, че системите с ИИ се разработват и разпространяват чрез сложни вериги за създаване на стойност, където границите между различните участници невинаги са ясно определени, може да е уместно да се направи преоценка на разпределението на отговорностите и ролите, за да се отрази по-добре реалността на проектирането на дадена система с ИИ, пускането ѝ на пазара или експлоатацията ѝ.

в) Спазване и правоприлагане

27. Бяха изразени и някои опасения, че предложеният ЗАИИ определя прекалено сложна рамка за спазване, което ще създаде значителна административна тежест и разходи за предприятията. Макар че големите дружества може да са в състояние да поемат такива разходи, по-малките предприятия, разработващи системи с ИИ, може невинаги да разполагат с необходимия капацитет или ресурси, за да се справят с голямата регулаторна тежест, произтичаща от разпоредбите на предложения регламент. Във връзка с това няколко държави членки посочиха, че ще е необходимо опростяване и изясняване на цялостната рамка за спазване, както и допълнителни мерки за подкрепа, по-специално за МСП и стартиращите предприятия, за да се гарантира, че те ще останат конкурентоспособни. По подобен начин обсъжданията на мерките за принудително изпълнение показаха, че предложените понастоящем в ЗАИИ санкции могат да бъдат прекомерни за МСП и стартиращите предприятия, което ги поставя в неблагоприятно положение по отношение на големите дружества, които по-лесно биха понесли такива финансови въздействия.

г) Връзка с друго законодателство

28. Много делегации изтъкнаха, че ще бъде необходима повече работа, за да се гарантира съгласуваност и полезни взаимодействия на предложения ЗАИИ с цялостната законодателна рамка на ЕС. Предложението следва да установява и да се основава на съществуващите изисквания, определени в Общия регламент относно защитата на данните, Директивата относно правоприлагането, новата законодателна рамка и друго специфично секторно законодателство, като Регламента относно общата безопасност на продуктите, с който съществуващите системи с ИИ вече трябва да се съобразяват. Държавите членки изразиха загриженост, че ако това не бъде направено, то би довело до риск за различните участници във веригата за създаване на стойност в областта на ИИ, които може да бъдат обект на противоречащи си задължения. Ще бъде необходимо да се отстранят всички потенциални правни несъответствия, за да се сведат до минимум рисковете от неспазване и да се улеснят усилията за осигуряване на прилагането.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

29. Корепер се приканва да постигне съгласие да предаде настоящия доклад за напредъка на Съвета.